

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม

อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

คำนำ

เหตุการณ์ความเสียหายด้านการทุจริตเกิดความแล้วจะมีผลทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่างๆที่ค้นหาต้นตอได้ยากความเสียหายจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอการป้องกันการทุจริตคือการแก้ไขปัญหาทุจริตที่ยั่งยืนซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการและเป็นเจตจำนงขององค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีกรทุจริตหรือกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบปัญหาได้น้อยมากกว่าองค์กรอื่นซึ่งหากเกิดจากความเสียหายที่เกิดขึ้นก็เป็นกรเกิดความเสียหายที่ <องค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐ ให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาลโดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐโดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบเฝ้าระวังเพื่อสกัดกั้นให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ในการนี้้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมจึงจัดทำกรประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือกรปฏิบัติหน้าที่ที่อาจจะเกิด การทุจริตหรือก่อให้เกิดกรขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานประกอบด้วยผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตปี ๒๕๖๗ เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงตลอดถึงมาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสินบน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑.วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง	๑
๒.การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๓.กรอบการประเมินความเสี่ยงทุจริต	๑
๔.องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๒
๕.ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๖.ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
๗.วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	๔
๗.๑ การระบุความเสี่ยง	๕
๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๖
๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๗
๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๘
๗.๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๘

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๗ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

๑.วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการทุจริตในองค์กรได้ตั้งนั้นการประเมินความเสี่ยงการทุจริตการออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมไหนที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตให้แก่บุคลากรในองค์กรถือเป็นการป้องกันการทุจริตในองค์กรทั้งนี้การดำเนินงานขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือกรณีที่จะพบการทุจริตจะช่วยเป็นหลักประกันระดับหนึ่งว่าการดำเนินงานขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบปัญหา น้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้าโดยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งมีใช้การเพิ่มภาระอีกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบหรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒.การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ถูกภาระงานต้อง ประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้งและแทรกกิจกรรมการได้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงาน) เป็นลักษณะ pre-decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทานเป็นลักษณะ post -decision

๓ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมในองค์กร COSO๒๐๑๓ (committee of sponsoring organization ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐานCOSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกอากาศเมื่อใช้ปี ๑๙๙๑ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วยห้าองค์ประกอบ ๑๗ หลักประการดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Contro Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับ ดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน มีอยู่จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายในมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ หาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่/การให้บริการตามภารกิจ

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ๕.๔ ความเสี่ยงในการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลภาครัฐ

-การพิจารณาอนุมัติอนุญาต

-การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

-การใช้จ่ายงบประมาณ และการจัดซื้อจัดจ้าง ภาครัฐ

-การใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการ ทรัพยากรบุคคลภาครัฐ

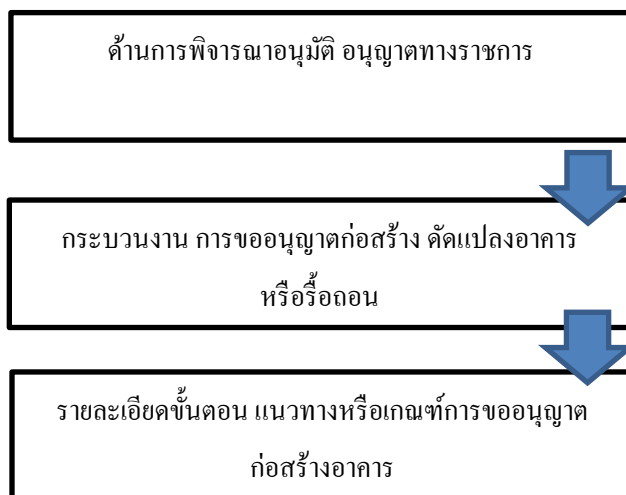
๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

- ระบุความเสี่ยง
- การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
- เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
- การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
- แผนบริหารความเสี่ยง
- การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
- จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
- การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
- การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง การเตรียมการเพื่อประเมินความเสี่ยง ต้องดำเนินการ ดังนี้

- คัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิด การทุจริต (มาจาก ๔ -ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและ ความเสี่ยงการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ) - เลือกรายงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต - เลือกระบบงาน จากที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต - เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทาง หรือเกณฑ์การปฏิบัติงาน ของกระบวนการงานที่จะทำการ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

-ตัวอย่าง-

๗.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) การนำข้อมูลที่ได้จากการเตรียมข้อมูล ในส่วนของรายละเอียด และขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยง การทุจริต ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้น อาจ ประกอบด้วยกระบวนการย่อย จึงให้ระบุความเสี่ยงโดยอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงที่เสี่ยง ต่อการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการ ประเมิน เนื่องจากในระบบงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจ ไม่พบความเสี่ยง หรือความเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามี ความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่อยู่ในขั้นตอน ก็เป็นไปได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการ ป้องกันการทุจริต หรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทความเสี่ยง ซึ่ง เป็น Known factor และ Unknown factor Known factor

Known factor	ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเกิดขึ้นมาก่อน คาดหมายว่าจะมีการเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีมานานอยู่แล้ว
Unknown factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (Known factor และUnknown factor) รายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น
รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known factor (รับรู้ว่าจะเกิดขึ้นมาแล้ว)	Unknown factor (คาดการณ์ว่าอาจต้องเกิด)
ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาต พรบ.อำนาจความสะดวกฯ			
๑	การตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้	√	√
ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ			
๒	มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	-	-
๓	เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯการใช้รถส่วนกลาง	-	-
๔	เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายนิ้วมือ แก้วใบเสร็จรับเงิน	-	-
๕	เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการการตรวจรับพัสดุมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	-	-
ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ			
๖	เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูล และเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	-	-
๗	การจัดโครงการตามยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ที่อาจมีการแอบแฝงหรือเกินความจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า ๗.๑การฮั้วประมูล ๗.๒กรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง	-	-

	<p>มีส่วนได้ส่วนเสีย</p> <p>๗.๓โครงการมีการเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง</p> <p>๗.๔การสืบราคา ที่อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง</p> <p>๗.๕การตั้งใจในการจัดทำ TOR ที่มีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง และพวกพ้อง แต่องค์กรเสียประโยชน์ เช่นการล็อคสเปค หรือการกำหนดคุณลักษณะที่ทำให้ต้นทุนเกินความจำเป็น แต่ลดคุณภาพวัสดุคุณภาพงาน</p> <p>๗.๖การตรวจรับพัสดุไม่ตรงสัญญา และ TOR</p>		
ความเสี่ยงการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ			
๘	<p>๘.๑ กรรมการสรรหาคัดเลือกบุคลากร เข้ามาเป็นพนักงาน อาจมีการเรียกรับ/ รับผลประโยชน์หรือเอื้อประโยชน์ ต่อพวกพ้องของตนเอง เพื่อรับเข้าทำงาน</p> <p>๘.๒ คณะกรรมการสรรหาคัดเลือก หรือ ผู้มีอำนาจอนุมัติ อาจมีสินบน หรือมีความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับ ผู้สมัคร ทำให้ผลการพิจารณาในกระบวนการสรรหาคัดเลือกได้บุคลากร ที่ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง</p> <p>๘.๓ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการออกข้อสอบ อาจมีการจัดทำเอกสารเพื่อจำหน่าย แจก หรือกระบวนกรอื่นใดที่ก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ตนเองและผู้เข้าสอบคัดเลือก</p>	-	-

หมายเหตุ: อธิบายรายละเอียด พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริต

- ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีมานานอยู่แล้ว Known factor
- ปัจจัยความเสี่ยงที่มีมาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ปัญหาความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น Unknown factor

๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง การนำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของการทุจริต ของแต่ละ โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต

สถานะสีเขียว คือ ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง คือ ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังใน ระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
	การตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้		√		
	มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ /การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	√			
	เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ การใช้รถยนต์ ส่วนกลาง	√			
	เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน	√			
	เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	√			
	เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูล และเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	√			
	การจัดโครงการตามยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม ประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๗ ที่อาจมีการแอบแฝง หรือเกินความจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า ๗.๑การฮั้วประมูล ๗.๒กรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีส่วนได้ส่วนเสีย ๗.๓โครงการมีการเอื้อประโยชน์กับพวกพ้อง ๗.๔การสีบราคาที่อาจไม่มีการสีบราคาจากผู้ประกอบการจริง ๗.๕การตั้งใจในการจัดทำ TOR ที่มีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง และ พวกพ้อง แต่องค์กรเสียประโยชน์ เช่น การลือคสเปค หรือการกำหนดคุณลักษณะที่ทำให้ต้องให้ต้นทุนเกินความจำเป็น แต่ลดคุณภาพวัสดุ คุณภาพงาน๗.๖ การตรวจรับพัสดุไม่ตรงสัญญา และ TOR	√			

๘.๑ กรรมการสรรหาคัดเลือกบุคลากร เข้ามาเป็นพนักงาน อาจมีการเรียก/ รับผลประโยชน์ หรือเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องของตนเอง เพื่อรับเข้าทำงาน ๘.๒ คณะกรรมการสรรหาคัดเลือก หรือ ผู้มีอำนาจอนุมัติ อาจมีการรับสินบน หรือมีความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับ ผู้ สมัคร ทำให้ผลการพิจารณาใน กระบวนการสรรหาคัดเลือก ได้บุคลากร ที่ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่เหมาะสมกับ ตำแหน่งงาน ๘.๓ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการออกข้อสอบ อาจมีการจัดทำเอกสารเพื่อ จำหน่าย แจก หรือกระบวนการอื่นใดที่ก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ตนเอง และผู้เข้าสอบคัดเลือก	√			
---	---	--	--	--

๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง จนถึงสูงมาก (สีส้ม กับ สี แดง) จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีค่า ๑ - ๓ ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้ - ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น must หมายถึงความจำเป็นสูง ของการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ must คือ อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒ - ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น Should หมายถึงจำเป็นต่ำ ในการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ Should คือ อยู่ในระดับ ๑ ระดับของความรุนแรงผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้ - กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้เสีย stakeholder รวมถึงงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓ - กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ การเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓ - กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้ใช้ กลุ่มเป้าหมาย customer/user ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓ - กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการภายใน internal process หรือ กระทบต่อการเรียนรู้ องค์กรความรู้ learning & growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ระดับความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ ระวัง			ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ			ค่าความเสี่ยง รวมเป็น X รุนแรง		
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑
๑	มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ /การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับ คู่สัญญา			๑			๑			๑
๒	เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือ แก้วไขใบสำคัญรับเงิน			๑			๑			๑
๓	เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการรับเงิน หรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและจงใจไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบที่ถูกต้อง			๑			๑			๑
๔	เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูล และเบิกเงินราชการตาม สิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก			๑			๑			๑
๕	การจัดโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ บริหารส่วนตำบลศรีธาตุ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ที่อาจมีการแอบแฝง หรือเกินความจำเป็น ทำให้การใช้ งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า			๑			๑			๑
๖	สรรหาคัดเลือกบุคลากร			๑			๑			๑

๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง องค์การบริหารส่วนตำบลศรีธาตุ ได้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับ คุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เผื่อระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้ ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึง ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง ผู้ให้บริการ/ ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๑	มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่ การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา		✓		
๒	เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลง เอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือ แกะไขใบสำคัญรับเงิน		✓		
๓	เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับ พัสดุ มีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้ รับจ้างและจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง		✓		

๔	เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูล และเบิก เงินราชการตามสิทธิ เป็นเท็จ เช่น ค่า ล่วงเวลา ค่า เช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่า พานชนะ ค่าที่พัก		√		
๕	การจัดโครงการตามแผนพัฒนา ท้องถิ่น ขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนครพนม ประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๗ ที่อาจมี การ แอบแฝง หรือเกินความ จำเป็น ทำให้ การใช้จ่าย งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า		√		
๖	สรรหาคัดเลือกบุคลากร		√		

๗.๕ แผนบริหารความเสี่ยง การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการ ประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรม ตามแผนบริหารความ เสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือน เป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไข ปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดย การแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

สถานะสีเขียว (ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง)

: ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง (เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้)

: เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันที ตามมาตรการ/นโยบาย/ โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรงน้อยกว่าระดับ ๓

สถานะสีแดง (เกินกว่าการยอมรับ)

: เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรงมากกว่าระดับ ๓

ตารางที่ ๕ ตารางจัดทำรายงานผลกาเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ ของขวัญ/สินน้ำใจ/ การเลี้ยง รับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อ ประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	กำกับ ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ เรื่องการขอรับ สินน้ำใจ อย่างเคร่งครัด	√		
๒	เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือ แกะไขใบสำคัญรับ เงิน	ชี้แจงและแจ้งเวียนให้เกิดความรู้ ความ เข้าใจ และสร้างความตระหนักในการเป็น ข้าราชการที่ดี ตรวจสอบ กำกับ ดูแล ให้ปฏิบัติตาม ระเบียบการเบิกจ่ายการเงิน และการคลัง อย่างเคร่งครัด	√		
๓	เจ้าหน้าที่ที่จำเป็น ต่อ คณะกรรมการ ตรวจสอบ พัสตุ มีการรับเงินหรือ ผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง และจง ใจไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบที่ ถูกต้อง	แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ พัสตุ จาก หน่วยงานอื่น หรือกลุ่มอื่นที่มี ความรู้ความสามารถ มีพฤติกรรมที่ ไม่ส่อการ ทุจริต กำกับดูแลให้ บุคลากรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และ แนวทางการจัดซื้อจัดจ้าง	√		
๔	เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบัง ข้อมูล และเบิกเงินราชการ ตามสิทธิ เป็นเท็จ เช่น ค่า ล่วงเวลา ค่าเช่า บ้าน ค่า เบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	สร้างความตระหนักในการเป็น ข้าราชการ ที่ดี ชี้แจงให้เกิดความ เข้าใจในระเบียบและ การละเว้น การปฏิบัติหน้าที่และการ ประพฤติ มิชอบ	√		
๕	การจัด โครงการตาม แผนพัฒนา ท้องถิ่นของ	ควบคุม กำกับ ดูแลการใช้จ่าย งบประมาณและการเบิกจ่ายให้	√		

	องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ที่อาจมีการ แอบแฝง หรือเกินความจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า	เป็นไป ตามระเบียบ ควบคุม กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติ ตามแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและผล ประโยชน์ทับซ้อน			
๖	สรรหาคัดเลือกบุคลากร	เข้มงวดเจ้าหน้าที่ในการเรียกรับผลประโยชน์ แต่งตั้งคณะกรรมการ สรรหาคัดเลือกได้บุคลากรที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับตำแหน่งงาน	√		

การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม จึงได้นำผลจากการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ออก ตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมียุทธศาสตร์ หรือ มาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๑. เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง) ควรมียุทธศาสตร์เพิ่มเติม
๒. เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ (สถานะสีเหลือง) ควรมียุทธศาสตร์เพิ่มเติม
๓. ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว) ตารางที่ ๖ จัดทำระบบความเสี่ยง

ตารางที่ ๖ จัดทำระบบความเสี่ยง

๑.(สถานะสีแดง) เกินกว่าการยอมรับ ควรมียุทธศาสตร์เพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

๒. (สถานะสีเหลือง) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมียุทธศาสตร์เพิ่มเติม

เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจ รับพัสดุ มีการรับเงินหรือ ผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและจงใจไม่ ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	- กำกับ ติดตาม ให้ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความเข้าใจใน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ พรบ.พัสดุ และระเบียบราชการอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้อง - ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ปฏิบัติตามระเบียบฯ โดยเคร่งครัด
มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	กำกับ ติดตาม และให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามแผนการป้องกันการทุจริต - อบรมให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับระเบียบพัสดุ และการบริหาร สัญญา
เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลง เอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอม ลายมือ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน	- ให้ผู้บังคับบัญชา กำกับ ดูแล และติดตามการเบิกจ่ายอย่างเคร่งครัด และเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง - ส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตาม มาตรการและ แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูล และ เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	- ชักซ้อมและทำความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจในการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบที่ถูกต้อง - ส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามมาตรการป้องกันและปราบปรามทุจริต
กรรมการสรรหาคัดเลือกบุคลากร เข้ามาเป็นพนักงาน อาจมีการเรียก รับผลประโยชน์ คณะกรรมการสรรหา คัดเลือก หรือ ผู้มีอำนาจอนุมัติ อาจมีการรับสินบน	- การดำเนินงานทุกขั้นตอนต้องโปร่งใส ตรวจสอบได้ - แต่งตั้งคณะกรรมการจากภายนอกให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ถ่วงดุลอำนาจ

๓.(สถานะสีเขียว) ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
การจัดโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ศรีธาตุ ที่อาจมีการแอบแฝง หรือเกิน ความจำเป็น ทำให้การใช้จ่าย งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า โปร่งใส	- ผู้บริหาร กำกับ ติดตามใช้จ่ายงบประมาณและให้รายงานผลการ ดำเนินการ ให้ผู้บริหารทราบเป็นระยะ - ดำเนินการกิจกรรมทุกครั้งต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ

การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีธาตุ ได้จัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวม ว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ (สี) สถานะความเสี่ยง สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ สีเหลือง หมายถึง สถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สีแดง หมายถึง สถานะความเสี่ยงระดับสูงมาก เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ดังนี้

ตารางที่ ๗ ตารางการบริหารความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑	การ จัด โคร ง การ ตาม แผน พัช นนา ท้อง ถิ่น ของ องค์การ บริหาร ส่วน จัง หวัด	มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่ การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	

	น คร พ น ม ประ จำ ปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗		
		เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับ พัสดุ มีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง และจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ที่ถูกต้อง	
		เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลง เอกสาร การเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือ แก้ไข ใบสำคัญรับเงิน	
		เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูล และเบิก เงิน ราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่า เช้าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	
		กรรมการสรรหาคัดเลือกบุคลากร เข้า มาเป็น พนักงาน อาจมีการเรียกรับ ผลประโยชน์ ฯ	